

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, December' 10-dikén 1819.

Török Birodalom.

A' Dusoglu familia' tagjai, a' Császári pénzveretés' volt árendásai, valamint szintén a' Belső Minister Abdurrahman-Beis is, Oktober' 16-dikán megölettek. A' nevezett familiában a' két öregebb testvéreknek, kik már Bei titulust kaptak volt, az úgynevezett Babihumahu (Császári kapu) előtt vették fejeket. Egy ifjabb testvérjek, és egy testvérjek' fija, az ő tenger' partján lévő familiai palotájok' ablakai előtt akasztattak-fel, 's mind a' négynek holt teste mellé egy-egy fekete táblát függesztettek ki. Mindenik táblán, tsak a' megöletett bünösnek neve külömböztvén, ezen egy irás olvastatott: — “

„Ez, annak a' Dusoglu familiából való, megérdemlett halállal megbüntettetett, Sergis Agobnak (Sergius Jakabnak) átkozott teste, a' melly familia, az ő elméjében meggyökerezett alnoksággal a' pénzverésre ügyelő Tisztviselőknak gondatlanságát 's lágymelegségét használván, három vagy négy esztendőknél többet mint 20,000 zsacsót (10 millió Piastert) magájévé tett, 's ezen nagy summát, falusi házaknak, palotáknak építtetésére, 's egyéb pompázásokra és nagy költségeket kívánó gyönyörüségekben való buborékolásra, fordította, 's az Osmanus Státus' vagyonának még ily eltékozlásával is meg nem elégedvén, a' maga és hozzá tartozók' hazáikban templomokat építtetett, 's azokba Catholi-

cus Papokat gyűjtván özsze — az Osmanus Birodalom' fő és Császári lakó városában — a' maga hamis Cultusát gyakorolni mérészlette.“

A' következő napon (Oktober' 17-dikén) a' Belső Minister Abdurrahman-Bei' fejét is ki hozták a' tömlöczből 's a' Császári Udvar' kapujához a' nép' nézésére hasonló táblával kitették, mellyen ezen szavak olvastattak: — “

„Ez az Abdurrahman-Bei' elűtetett feje, ki a' nagy Urnak Császárságra lett jutásától fogva, sőt azolta, hogy a' férjfiui kort elérte, szolgálat nélkül nem maradott 's a' Császárnak külömb féle kegyelmeivel élt, távol lévén attól, hogy ezen kegyelmességeket megismerte volna, azon időtől fogva, hogy a' pénzverés' állspotjának Elölülőjévé tette, inkább minden idejét tsak a' maga gyönyörüségeiben való buborékolásra fordította, pompázott, kevélykedett, hivatalos kötelességeit 's a' Monarkha' szolgálatait elmellőzte, 's azon pénzekből, mellyeket a' Császári kincstár' házába be kellett volna tenni, oly fogás alatt, hogy azoknak kiadását a' Religió' és a' Státus' egyéb szükségei kívánnyák, 20,000 zsacsónál többet a' Dusoglu familia' 's ennek segédjei és segédjeinek segédjei' kezeikbe jádzott. Ezen pazérlással meg nem elégedvén olykorolykor még oly tudósításokat is mérészlett ugyan ő a' Felső Udvar' elejébe terjeszteni, hogy a' pénz mind meg-van, 's ezen erőssítését azon hitnélkülvalóknak számolásával de-

kumentálta. Ily módon mérészlette ő a Monarkha' szentséges személyét megtsalni, 's kezeit névszerént az Islami-kintstárra tenni, a' melly tettiért halállal büntettetett - meg."

Oktober' 13-dikán estve azt az örvendetes hírt jelentették a' Seraj 's egyéb Konstantzinápolyi bástyák 's a' Bosphorus partain lévő erősségek' ágyuji, hogy egy Császári Princz született a' világra, a' ki Ahmed nevet kapott, 's a' ki már a' most Uralkodó Császárnak harmadik fija. A' más kettőknek neveik Abdulhamid és Osman; az 6, ez 2 esztendő. — A' pestis ismét nagyon kegyetlenkedni kezdett Konstantzinápolyban.

Frantzia Ország.

A' Frantzia Ministerialis, Liberalis, és Ultraroyalista levelek, nagyon buzgók a' hasonló nevű követek' elméjének, az ő kamarájokban a' Választás' törvénye felett nem soká eléfordulandó vetekedésekhez való hozzákészítésével. — Valyon (így szólnak azok, a' kik ezen törvénynek megváltoztatását ellenzik) fog-é a' Ministérium a' két kamarákban, célzásának végrehajthatására elég pártfogókat találni? Valyon azok a' 60 Pairek, kik a' mult esztendőben azért kapták a' Pairséget, hogy általok azoknak száma, kik a' Barthelémy' jóvállásának visszavettetésén iparkodtak, neveltessék, fogják-é most azt a' jóvállást védelmezni, mellyet tavaly visszavetettek? És azok a' sok Követek, a' kik tavaly ezen jóvállás ellen vetélkedve kikeltek, meg fogják-é az idén magok magokat hazuttolni? Mitsoda tiszteletet fognának ezentúl érdemleni azon emberek, a' kik kedvezésből ily vélekedési változandóságot bizonyitanának? Az Ultrák úgy nézik a' Ministereknek ezen jóvállását, mint az ő megbukássok' eszközét. Ők azt fogják eleintén mutatni,

hogy a' Ministerek' jóvállására fognak voksolni, pedig ellenkezőképpen fognak tselekedni, mivelhogy a' mostani új Ministerek se' az Ultraroyalisták között való emberek lévén, ők ezeknek megbuktatásán is úgy fognak iparkodni, mint az előbbenieken iparkodtak. — Hova czélt az Országlószék azzal, hogy éppen azon környülállások között, midőn ismét ez a' Választási törvény fog a' két kamarák' vetekedéseinek leg *criticusabb* tárgya lenni, még azon kilencz Paireket is betette a' Pairek' közzé, kik a' Bonaparte száz napi országlása alatt volt Pairek közzül, tavaly Mártzius' 5-dikén még kihagyattak vala, ennek okát telyességgel által nem láthatják a' Liberálisok. Pártját fogják-é ezek fogni az eddig fennállott Választási törvénynek, vagy nem?

Azoknak megnyugtatódássokra, a' kik nem tudják vagy nem akarják képzelni azt, hogy miként eshessék: hogy ugyan azon Ministerek, a' kik valamelly dolognak magokat 1818-ban telyes iparkodással ellene szegezték, éppen azon dolognak 1819-ben telyes iparkodással pártját foghassák, ily magyarázatot közöl a' Párisi Ministeri Monitör: —

„Minekutánna minden egyéb megpróbált eszközök, mellyek által a' békételenek a' közönség' elméjében félelmet gerjeszteni iparkodtak, füstbe mentek: még hátra van egy, a' melynek most, ugyan néki adták magokat azok, kik a' közönséges gondolkodást 's a' dolgok' folyásának valóságos minémiségét ellenkező formába öltöztetni törekednek. Azon systema által akarnak félelmet okozni, mellyet az Országlószék ezután követni szándékszik. Így szólnak ezek: „Ugyan „hogy eshetik az, hogy azok az emberek, a' kik nem régen Frantzia Országának megtartatását egyedül tsak a' „Választás' törvényének fennállásában „szemlélték, Frantzia Országának Válasz-

„tolljai előtt, ma, éppen ezen törvényt támogatják-meg? Ezen kérdést még a' „Mirabeau' bámulást érdemlett ékes szollásának árja se' fejtené-meg.“ — Már ez valódi ellenvetés! De valyon egyenes-é? Igasságos-é? Ez olyan kérdés, a' melyre csak egyenes szívűséggel felelhetünk-meg. Átaljában igaz az, hogy vagynak a' Politikának oly *Apsolutum* (kifogást nem szenvedő; semmi feltételektől fel nem függesztetett) principiumai, a' melyek a' magok közönséges tulajdonságokra, a' magok céljokra nézve, a' melly minden népeknél csak egy, tudni illik csak a' népek' boldogíttatása lehet, egyéb eránt akár mi formájok legyen, megváltozhatatlanok. De erőssíthetjük-é ezért, azt, hogy ez vagy amaz országglási eszköznek, a' melly ez vagy amaz időhöz, erköltsökhöz, vélekedésekhez, sőt még az előitéletekhez képpest is jó és alkalmas vala, megváltozhatatlannak kelljen maradni, míg az alatt az emberek és minden dolgok szünetlenül változnak? Ezt erőssíteni annyit tenne, mint a' maga árkában megszűnés nélkül folydogáló vizet, az ötet körül vévő partokkal 's az ő folyását regulázó töltésekkel feltserélni. Alkalmaztassuk már most ezen principiumot a' ma kérdésben lévő fontos tárgyra. Nem igaz é az, hogy, ha a' mi kamaráinkban valamelly törvényjovallás felett, melly a' képviseleten fundálódó országglási systemának kifejtetésére az előbbeninél jobbnak lenni látszik, tanátskozni kell, azok is, a' kik tavaly más vélekedésben voltak, most újabb és különböző *combináziókat* találhatnak szükségeseknek, a' nélkül, hogy magok magoknak ellent mondanának. A' mi a' principiumot illeti, abban a' józan okosság szerint semmi meg nem tagadtatik; mint-hogy sem a' Kövctek, sem a' Pairek, sem a' Ministerek nem kaptak a' Királytól semmi meghatározott parantsolatot az-

eránt, hogy így vagy amúgy vélekedjenek, 's vélekedéseket oltalmazzák, tsak a' kívántatik, hogy ezen utolsók a' Király' tanátsában, amazok pedig a' nemzeti tanátsban, mint a' nemzet' organumai, egyedül tsak a' magok tulajdon lelki esméreti meggyőződéssek szerint mondják-ki vélekedéseiket. Ha valamelly Minister a' Királyhoz vagy valamelyik képviselő a' kamarához, keringő és hamis okoskodás nélkül, hathatósan de jó lélekkel ekképpen szoll: *A' tapasztalás az én előbeni vélekedésemet megváltoztatta* — maga magának való ellentmondás-é ez? vagy pedig kötelesség, ha egyéberánt néki az ő lelki esmérete azt mondja, hogy ő, az isten és emberek előtt esküvéssel erőssítheti, hogy meggyőződéssel és egyenességgel szollott? Ezen punctum körül forog mint sark körül az egész dolog; és való az, hogy Frantzia Ország, a' melly magában vétetve, nem rész, mind azokról az emberekről, a' kik így beszélnének, másképpen fogna itélni, mint a' különböző részrehajlások egymásról itélnének. A' Mirabeau nevezet nagyon helytelenül hozatik itt elő. Mirabeau a' Romai leg jobb Orátoroknak beszédességével születettvén e' vilagra, ezeknek indulatosságában és ditsősségszomjúzásában is részes volt. Még is önn' munkájától megijedvén, fenn akarta a' revolütziót tartoztatni, 's azt a' Királyságban, a' két kamarák béli képviselői által talpra állítani; 's ezért magamagának való ellentmondásra jutott é ő, a' ki maga, tsak egyedül azt proklamáltatta vala, hogy a' Státusok' gyűlésében a' Harmadik (a' Polgári) Rend' kamarája tenné a' Nemzeti gyűlést. —

„Néünk úgy látszik, hogy a' Frantzia Ministerek, a' nélkül is, hogy tsak ezen egy *argumentumhoz* kötnék magokat, a' Válosztási törvényre 's a' magok mostani systemájokra nézve, a'

dolgoknak az 1818. dik esztendő' végén lévő állapotjával eléggé mentethetnek. Azon idő pontban, mikor az idegen Hatalmasságoknak seregeik az Országot éppen ide hagyták vala, midőn az ellenséges környülállásoknak történetből való öszszetalálkozások miatt a' Státus' papirosai interesének hirtelen történt leesése miatt, a' közönséges és magános hitel megtsökkent vala, 's midőn az Ország' legelső iparkodásának annak kellett lenni, hogy a' felindulásban lévő elmék lehetőképpen letsendesittessenek: ekkor mondom, nagyon idéllen, nagyon veszedelmes próbatétel lett volna a' Válosztási törvénynek megtámodtatása. Már tsak ezen egy akadálnak meggondolása eltartóztathatott volna valamelly Ministert, ha mindjárt telyesen meggyőzöttetve lett volna is egy törvénynek hibás volta felől, attól, hogy magát annak a' jóvállásnak ellene szegezze, a' melynek talám már most, a' környülállásoknak megváltozásával hathatósan pártját fogja fogni. —

„A' mi pedig most itt a' legfontosabb környülállás, mint a' mellyen az egész dolog fekszik, az a' nagy változás, melly a' közönségnek a' Válosztási törvény eránt való gondolkodására nézve előfordult. A' Barthelémy' jóvállásának idejében még sok igasságos és nagy belátású emberek találtattak, kik a' Válosztási törvényből szármozható veszedelmet sokkal kissebbnek tartották, mint a' milyené valósággal leve. Az utóbbi Válosztás' resultatuma egészszen eloszlatta az ezen veszedelem eránt való kétségeskedést. A' közönséges gondolkodást eléggé felvilágosították a' megtörtént dolgok (itt oda czéloz a' Monitör, hogy oly emberek is nemzeti képviselőkké válosztattak, mint Abbé Gregoire). A' Ministerek nem tsak a' két kamarákban, hanem az egész nemzetben hathatós pártfogást remélhetnek mindazoktól, kik a' dolgok' mos-

tani állapotjának állandóságát ohajtják 's a' jóvendő eránt lágymelegséggel nem viseltetnek. És ha talám, miat előre is látni lehet, ez a' Válosztási törvénynek megváltoztatását illető jóvállás egy bizonyos (a' Liberalis) résznel nagyon heves ellentállásra fogtalálni, legalább affelől is bizonyosok lehetnek a' Ministerek, hogy a' Monarkhiai principiumoknak 's a' Törvényes Dynastiának egy barátja se' fog azok között találtatni, a' kik magokat ezen jóvállásnak ellene szegzik.“

Az itt felhozott czikkely, melly a' Monitör után a' másik Ministeri Ujságban a' Journal-de-Pari'ban is kijött, a' Liberalis Ujságleveleknek nagy kiáltozásra szolgáltatott okot, tudniillik: hogy már annékutánna a' Constitútzió' egyéb czikkelyeinek, a' lelkiismeret' szabadságának, a' uyomtatási szabadságnak, a' személyes bátorságnak, a' megvásárlott nemzeti jószágok' birásának, a' jusok' egyenlőségének. és mindennek megsértetésétől félni lehet.

Egy Párisi Liberalis Ujság úgy vélekedvén, hogy a' mostani Ministerium se' sokáig fog mostani állapotjában megmaradni, példabeszédben adja elé vélekedését. Azt mondja, hogy, Gróf Decazes Firma alatt új Assekuráló intézet állott fel Párisban, de a' melly legfeljebb tsak 6 hónapra assekurál; 's ellenben assekurál tsak egy napra is. Roy Ur 3 hétre assekuráltatott. — Párisi Ujságlevelek erőssitik továbbá, hogy az Országnak több departamentjeiben kérelmeket készítenek a' követek' kamarájához, hogy az eddig fennállott Válosztási törvényt és az egész Constitútziót változás nélkül tartassa-fenn. — A' *Journal-de-France* azt erőssiti, hogy a' Sarthe' departamentjében nagyon számosznak a' támadásra gerjesztő kiáltozásokért való panaszkodók. Azt mondja öt ifjakról ezen Ujság, hogy talám részegek lévén, az Usur-

patornak 's fijának nevét kiáltozták, mellyért a' Mansi Esküdtek' ítélőszéke' elejébe állították.

Párisban Nov. 25-dikén lázzasztó czédulák raggattattak a' törvényt és orvoslást tanuló ifjak' épületeiknek falaira, mellyek által megintetnek, hogy ők is avassák belé magokat a' részrehajlás' mesterkedéseibe. A' törvényt-tanulókhoz ugyan kevés befolyást kapott, mint látszott, ezen meghívás: hanem az Orvosi tudomány' tanulóji között, ámbár nem nagy számmal is, tsakugyan találtattak olyanok, kik a' esábitók' meghívásának üleket nyitottak. Az ő Le-Roux nevű érdemes Dekányok azonközben az ifjakhoz intézett okos beszédje által minden rossz következtetéseknek elejét vette. Azok ezen tanuló ifjak között, kik a' lár-mában nem csak nem részesültek, hanem inkább annak csendesítésén iparkodtak, magok a' *Journal-des-debatshoz* irtak, hogy a' történetet hirdesse-ki, ekképpen: —

„Ujságíró Ur! Az Orvosi tudomány-nak nagy számú halgatóji, kik a' jó rendnek és csendességnek barátjai, 's a' kik egyedül csak a' tanulással való foglalatosságot kívánják, méllyen megszorítottattak azon fellázadás által, melly az Oskola' nagy amphitheátrumában történt. —

„Egy tanítási órának elvégződésekor jelentést tettek néhány lázzasztók, hogy kérelem fogna a' tanuló sereg előtt felolvastatni, melyben a' követek' kamarájától a' kivántatik, hogy az eddig fenn állott Választási törvényt ennekutánna is változás nélkül tartassa-fenn. Többek találtattak, a' kik ezen jelentést nagy helybehagyással fogadták, de még is sokkal többen olyanok, a' kik ezen kérelmet rendetlenségekre és meghasonlásra szolgáló jeladásnak tartották. Ez így folyván, az alatt egy tanuló a' nagy lárma-

zás és Vivát-kiáltozás közben, a' mondott kérelmet kezében tartván, a' kathedrába felment. A' lázzasztók az egész sereget kalapjának levételére akarták kényszeríteni, a' melyből rút lárma következett. Idővel hozzá fogott az Orátor a' kérelemnek felolvasásához, melynek kezdő szavai ezek voltak: — „A' Párisi Orvosi Fakultásbéli tanulók, a' Francia nemzet' képviselőjéhez! Uraink! Valami sikethangú hír, de a' mellyet a' nép' szava megerősíteni látszik, azt mondja, hogy egy Minister a' mi Tár-sasági Kötésünket a' maga vakmerő bátor kezei által érdeklenni méréshzi.“ .... Mikor az Orátor a' kérelmet ezen szókig olvasta volna, a' mi érdemes Dekányunk Le-Roux Ur éppen ekkor a' szalába belépett; a' lázzasztók azonközben annyira üzték az elvetemedést, hogy sokáig szavaira se' ügyeltek; végre tsakugyan helyreállott a' tsendesség, 's a' Dekány Ur felszollalván, ily szavakat intézett gyülekezetünk köz: „Uraim! az Urak azért vagnak itt, hogy a' mi tanításainkat hallgassák és tanuljanak. Mi azt meg nem engedjük, hogy ezen amphitheatrum a' tanuláson kívül valami egyéb foglalatosságra fordittassék. Az Urak közt mind ez ideig jó rend uralkodott, és mi valóságos kesergéssel szemlélnők azt, ha ez ennekutánna tsak egy szempillantatig is megzavartatnék.“ — Ezen szavakra (így folytatják irássokat a' tudósítók) az Orátor Ur a' kathedráról lejövén, a' Liberális Urak velle egygyütt mind eltávoztak, hogy klubjokat más helyen tartsák. —

„Köztünk eszszerént már ma ki van szórva a' meghasonlás' magva! tegnap még minnyájan csendességben valánk. Ez azoknak egy újabb jó teteménye, kik magokat a' liberális ideák' barátjainak nevezik. A' mi kérelmünh az, hogy azok, a' kik tanulásra adták magokat, hagyas-

ának csendességben. Tudják-meg a' nyughatatlanság' gerjesztői, hogy a' tanulók között sokan találtatnak, kik a' lázadásra érző mesterkedéseket nem jóvallják, és hogy köztök a' jó rend' barátjainak száma sokkal nagyobb, mint azoké, kik a' lázadást jóvallják! — *(Itt azon tanulóknak neveik következnek, kik ezen levelet aláírták).*

A' Marschal Grouchy' állapotján nevezetes változás történt. A' Király oly rendelést adatott ki reá nézve Nov. 24-dikén, hogy minden ellene való vádaknak és pereknek egyszerre vége szakadjon, és néki, mint General-Lieutenántnak egyszerre minden Grófi és egyébféle titulusai és jusiai azon állapotban visszaadattassanak, mint 1815-ben Mártzius' 19-dikén, a' Bonaparte' visszajövele előtt voltak. Rendelésében felhossa a' Király, hogy legkülönösebben a' Királyi Herceg Angouleme' bizonyágtétele által győzetetett legyen meg affelől, hogy Gróf Grouchy azon Frantziák közzé tartozék, kik már még az 1816-ban Jan. 12-dikén kiadatott Végzés által teljes bossánságot kaptak.

Spanyol Ország.

A' Király megparantsolta, hogy minden gabonának és pénznek felerészét, mellyek az Andaluziai magazinokban találtatnak, a' *Sevillai* és *Kadixsi* Püspököknek kezeik alá adják, oly végre, hogy ők ezeket a' megyeikben találtató betegeknek és a' meghaltak' hátramaradt árváiknak és özvegyeiknek tápláltatásokra fordítsák. — A' Sárgahideg Kadixban csak nem megszunt. Nov. 9-dikén nem felt 6 vagy 7 száznál többre a' betegek' száma.

Nagy Britannia.

Summázat az Anglus Ujságleve-

lekből: Midőn a' Régens Princz Nov. 25-dikén délutáni 2 órakor a' Parlament' kinyitására ment, véghetetlen sokaságnak örvendező kiáltozásai által köszöntetett, a' hol elment; 's csak némely helyeken lehetett kevés füttyölést hallani. Egy lázszató irás által, melly alatt Walker aláírás olvastatott, meghivatott a' nép, hogy 24-dikben a' Smithfielden gyűljön össze, azon válosznak meghallására, mellyet L. Sidmouth a' minap hozzá beadatott kérelemre adott. Azt mondja Walker ezen meghívásban, hogy mindenek fegyveresen jelennyenek-meg, mert egész Nagybritannia tsalázó ereje nem volna elégséges arra, hogy egy öszszecsatolt dőfést kiálljon (Ministeri Kurir).

Ujabb Ujságok.

A' Frantzia Király kinyitotta Nov. 29-dikén a' Kamarák' üléseit, ily beszédet intézvén hozzájok: — „Uraim! Szívemnek első kívánsága, hogy első öszszegyülekezésünk' alkalmatosságával azon jótéteményeket, mellyekkel a' Gondviselés bennünket megáldott, és a' mellyeket jövendőre is reménleni enged, háláadással megismerjem. Az én familiám megsaporodott, és reménlhetem, hogy még az is be fog telyesedni, a' mit kívánnom hátra vagyom. Házamnak minden új támosza egy újabb öszszeköttötődés a' között és az én népem között. A' mi két Világ' részei' Státusai eránt való barátságos állapotunk, a' Fejedelmeknek egymással való szoros öszszeszövetkezésén és az ő költsönös függetlenségeiken fundáltatván, folytában a' hosszas békesség' zálogául szolgál. A' Szent Székkel való szerentsés alkudozásaim által főbb Egyházak kiragadtattak az árvaság' állapotból. A' Püspököknek a' magok megyeikben való

jelenléte a' papi kormányozásnak minden részeiben meg fogja a' rendet erőssíteni, 's azt a' tiszteletet, melly a' szent Religiót 's a' Státus' törvényeit illeti, előmozditja. Anyaegyházunk' szabadságait semmi rövidség nem érte. Én a' Hívőknek kívánságait meghalgotom, 's az ő szükségüket 's az azokon való segítettésre szükséges eszközöket megfontolom előbb, hogy sem azokat az útakat módokat előtekbe terjesztem, a' mellyek atyáink' istentiszteletének helyreállíthatására nézve még hátra lehetnek. ---

„Két termékeny esztendő a' gabonabéli szükségből származott inségeket, már egy részint elenyésztették, a' földmivelés látható lépéseket tett előfelé; az industrának minden ágai nemes felemelkedést tettek; a' szép mesterségek Francia Országot most is tiszteletessé teszik és diszesítik, mint eddig. Én ezeknek szerzeményeiket magamhoz öszszegyűjtöttem; hasonló kedvezéssel viseltetem a' hasznos mesterségek eránt is: a' közönséges helybehagyás pedig mind kettejeknek buzdítottására szolgált. Vidékeinknek megszabadulása 's az idők' kedvező folyamata megengedték, hogy finansziánknak jobbitásán dolgozhassunk. Előtekbe terjesztetem a' Státus' költségeinek 's az azokra kívántató jövedelmeknek felszámláltatását. Nagy megelekedéssel adom tudtotokra, hogy az eddig ezen tekintetben törvényesen elővételintézetek semmiféle szorgató vagy véletlen szükségek által meg nem zavartattak. A' folyó esztendőre semmi új költsönözés nem kívántatik. Az odafizető nép már

érezett némelly könnyebbségeket. A' legterhesebb adózásoknak nemei nem fognak rajta tovább fekünni, tsak addig, míg azt a' Státus' rendkívül való adósságainak lefizettetése rüzségessé teszi. A' törvényeknek betölttetése mindenütt könnyen megesett; a' köz csendesség sehol meg nem zavartatott. Ily környülállások között, 's hogy a' rosz időkre való visszaemlékezést annál inkább eltávoztathassam, a' szelid és engesztelő eszközöknek megsokasíttatását rendeltem, 's ezeknek ennekutánna se' fogok egyéb hártat szabni, tsak a' mit a' nemzeti érzékenység 's a' korona' méltósága kívának. —

„Azonban, mind ezen boldogságunk' elementumai között is el nem titkolhattam magamtól azon fundamentumos félelmeskedést, melly a' mi reménségeink közzé elegyítette magát, és figyelmünket nagyon szorgatólag megkívánja; valamelly bizonytalan de eleven érzést gerjesztő nyughatatlankodás minden elméket elfoglalt, *melly miatt ezek a' jelenlévő dolgok' a' folyamatjának tartósságáért kezeséget kívánnak.* A' nemzet nem egész tökéletességgel használhatja a' békesség' és törvényes rend' gyümöltseit; attól fél, hogy ezektől a' faktziók által meg fosztatni; azon indulatoskodástól, mellyel ezek az Uraságra törekednek, 's azon nyilvánvalóságtól, mellyel plánumaikat kinyilatkoztatják, megijedett; 's minden félelmei és ohajtásai által azt mutatja, hogy csendességének és állapotja' állandóságának új zálogára van szüksége. —
(A' többi következik).

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Dec. 7-dikén 250 $\frac{1}{2}$ — 9-dikén 250 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok,

Magyar Ország.

A Pesti Tudósításokból Decemb. 4-dik napjáról: —

Pesten a' Hét-Választó-Fejedelmek Vendégfogadójában, December 1-ső napjától fogva közönséges szemlélésre ki van gyon tételve, a' Dunán által építendő Alló-Hídnak modellája, melly az eddig tanátslott Hidak' formájától és alkotásától igen sokban különbözik. Nevezet szerént a' Horváth János' egykor az Universitasunknál Physicát tanító Professor Urnak tanátslott hidjától abban, hogy az egyetlen egy boltozatu, vagy is igajú hidat, és tsupa fából javallott: ellenben ezen modellának készítője, a' vízbe kőből építendő négy oszlopokat tétetni, 's ezeket fából készítettő 5 igákkal kívánja össze kaptsolni, mellyeknek, össze alkotások különös erősséget, és tartandóságot ígér; második különössége az, hogy a' hidnak végein, a' mi másképp' szükségesnek látszik, semmi ellentámadékot nem kíván, minthogy az ő igái olly lapossak, hogy az egész karikának tsak huszonnegyedik részét teszik. Végre nevezetes különösség még az is, hogy ezen hidnak felállítására minden épületre megkivántató szereknek, és munkának egybenszámláltatásával a' mostani papiros pénzben tsak 599,979 forintot 1 5/8 xrt, kíván, és ezen nem nagy summáért századokig tartandó alkotmányt, és Magyar Ország részeinek közösülésére télen nyáron egygyenlő bátorsággal járható szabad utat ígér. Ezen javallást a' modellával, rajzolattal, és a' költség felszámolásával Felsőbb helyekre is bemutatá Campmiller József Magyar Indigena, 's a' Felső Austriai Státusok Ingeneurje.

November 28-dikán végezte betses életét Tiszteletes és Tudós Molnár János Pesti Evangelikus Prédikátor, és Se-

nior Ur, 's December' 1-ső napján délután minden rendbeli tisztviselőinek kérésével a' közönséges temetőbe eltemettetett. Ezen alkalmatossággal felette Halotti beszédet tartott Tiszteletes Kalchbrenner József Ur, a' ki Agendorfról Soprony Vármegyéből a' Boldogúlnak elgyengülése után Pesti Prédikátornak meghívattatott. Végső tisztelet-megadás végett jelen voltak a' szomszéd helységekből 6 Tiszteletes Urak is. A' Boldogúlt, Csetneken Gömör Vármegyében született-Sopronyban tanult, 's Egyházi tudományokra való készületeit Jénában végezte. A' honnan megérkezvén először Radványon Zólom Vármegyében kezdett prédikátorkodni, 's onnan nem sokára Pestre által tétetett, a' hol 32 egész esztendeig viselte Egyházi hivatalját, 's az ő jeles, és többféle tudománya által magának nagy tiszteletet szerelvén, az új Pesti Evangelica Községet buzgó szorgalmatossága által nem tsak rendkívül megsaporította, hanem arra is reá segítette, hogy noha 1788-ban még tsak közönséges háznál tartanak az Isteni tiszteletet, már 1799-dikben Prédikatori lakást, és Oratoriumot épitenének, 's 1811-dikben diszes Templomot állitanának. Ő több tudós munkákat szerzett, és a' férjfi és leány-gyermekek iskoláit szerentsésen talpra állította. Élt 63esztendeig.

J e l e n t é s.

Mind Jóakaróimra 's Barátimra való tekintetből, kik darab idő olta nem ok nélkül küldözik hozzám leveleiket olly formán, mintha a' Magyar Kurír írásában részes volnék; mind magamra nézve szükségesnek tartom annak kinyilatkoztatását, hogy a' nevezett Ujságnak szerkesztésében, vagy más körülte való munkában, legkisebb részt sem veszek.

Igaz Sámuel.